

Kostol sv. Jozefa, robotníka

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

Rok
sv. Cyrila a Metoda

ročník 14
Apríl 2013
číslo 4

Zmŕtvychvstalý Kristus - naša nádej

Naša nádej

Na hrobch tých, ktorí nás predišli do večnosti, môžeme vidieť nápisy: Tu odpočíva XY. Každý hrob teda identifikuje toho, kto v ňom leží. V Panteóne v Paríži možno čítať: To je hrob Napoleona Veľkého. Na Červenom námestí je mauzóleum Lenina. Na cintoríne v Arlingtone je miesto, kde je pochovaný J. F. Kennedy.

V bazilike Božieho hrobu v Jeruzaleme je však úplne iný nápis. Stojí tam napísané: „Odtiaľ vstal z mŕtvych Ježiš Kristus.“ Aký to úžasný rozdiel. Kým ostatné hroby označujú menom príslušného človeka a hovoria, že ten hrob nie je prázdny, Ježišov hrob zívá prázdnotou a hlása do celého sveta, že ten, čo tam ležal, už tam nie je, že vstal z mŕtvych.

Ježiš teda skutočne vstal. Je zbytočné hľadať živého medzi mŕtvymi, veď zvesť anjela od prázdneho hrobu je jasná: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi?“ Ježiš vstal, ako povedal.

Veľa sviatkov sme si sami vymysleli: Deň matiek, Deň detí, Deň študentstva, Deň učiteľov, Deň boja proti rakovine... Sviatok Veľkej noci založil sám Boh – Ježiš svojím zmŕtvychvstaním.

Marek Hnat, farár

OBSAH

ÚVODNÍK

Prajem Vám nepokoj! 2

KATECHÉZA

Habemus papam! 4

Homília: 3. veľkonočná rok C 10

ROZHOVOR

Mons. A. Tkáč 12

20 rokov KBS 13

20 rokov Rádia Lumen 14

História Pohlodov 15

Don Bosco na Slovensku 16

Tajnostný kňaz 17

Duchovnosť a psychológia 20

SPEKTRUM MLADÝCH

Tanec medzi kvapkami dažďa 22

AHOJ DETI

Apríl 24

ADSM Prešov 25

Máš problém 26

Trampoty v manželstve 28

Stalo sa, Stane sa 29

Ohlášky 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútorňá predná: M. Magda

Vnútorňá zadná: sr. Ima

Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu

Za vydanie zodpovedá:

Mgr. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Mgr. Anna Blizmanová

Grafika: Martin Magda

Kontakty: Tel.: 051/791 62 35; 791 61 16

www.vitaz.rimkat.sk

e-mail: vitaz@rimkat.sk,

spektrum@rimkat.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Prajem vám nepokoj!

Svätý nepokoj...

Lebo to,

čo Kristus pre nás vykonal,

„čoho sme svedkami,

čoho sa vlastnoručne

môžeme dotýkať“,

nás nemôže nechať na pokoji...

Svätý nepokoj lásky

nech pohýna všetkých nás,

aby sme „láskou zničili svet“.

Požehnané veľkonočné obdobie!

Paľo Ondřík z Kluknavy

HABEMUS PAPAM!

snímka: internet

Velké překvapenie pre celú Cirkev a svet. 13. marca 2013 sa začal pontifikát prvého pápeža s menom František. 76-ročný jezuita Jorge Mario Bergoglio sa na loggii Baziliky sv. Petra pomodlil za svojho predchodcu a v tichosti požiadal o modlitbu za seba.

„A ten, čo sedel na tróne, povedal: „Hľa, všetko robím nové“ (Zjv 21,5). Pápež František už výberom svojho mena urobil čosi nové. Prvé úvahy o tomto mene môžu smerovať k sv. Františkovi z Assisi, ktorý sa svojho času na priamy Boží zásah podujal „podoprieť“ chátrajúcu budovu Cirkvi.

Druhou z inovácií začiatku pontifikátu bola modlitba. Nový pontifik viackrát zopakoval, že to hlavné, čo je potrebné, je modlitba. Za svojho predchodcu, Bene-

dikta XVI., sa spolu so všetkými veriacimi po celom svete pomodlil Otče náš, Zdravas a Sláva. Následne požiadal všetkých veriacich o modlitbu za seba samého a celé Námestie sv. Petra stíchlo. Pápež František I. sa sklonil a otvoril sa vanutiu Ducha Svätého. Týmto krokmi jednoznačne už teraz predznamenal svoj program.

Ku svetu prehovoril po prvý raz až dvakrát. Prvýkrát hneď po svojom príchode na loggiu, druhýkrát po požehnaní Urbi et Orbi, ktoré udelil prostým recitovaním. Vytvoril si okamžite veľmi silné puto s veriacimi. Ako syn talianskych rodičov, narodený v Argentíne ukázal, že dokáže účinne prepojiť európsku racionalitu s latinskoamerickou emocionalitou.

Každý nový pontifikát predsta-

vuje pre Cirkev kontinuitu i prelom zároveň. Pontifikát Františka I. bude veľkou výzvou pre každého katolíka, aby sa zamyslel nad svojou vierou, rozmýšľal o svojom poslaní vo svete, uvažoval o tom, ako môže prakticky slúžiť svojim bratom a sestrám. Pápež František od prvých minút svojho pontifikátu pozýva na cestu obnovy. Uprostred pôstneho obdobia, v očakávaní Veľkej noci.

Marián Sekerák

Marián Sekerák

Študuje politológiu na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Popri štúdiu sa venuje problematike politickej filozofie, politických teórií a vybraným otázkam teológie. Sleduje dianie vo Vatikáne, osobitne sa zaujíma o osobu a dielo pápeža Benedikta XVI.

Svätý Otec začal deň modlitbou v Bazilike Santa Maria Maggiore

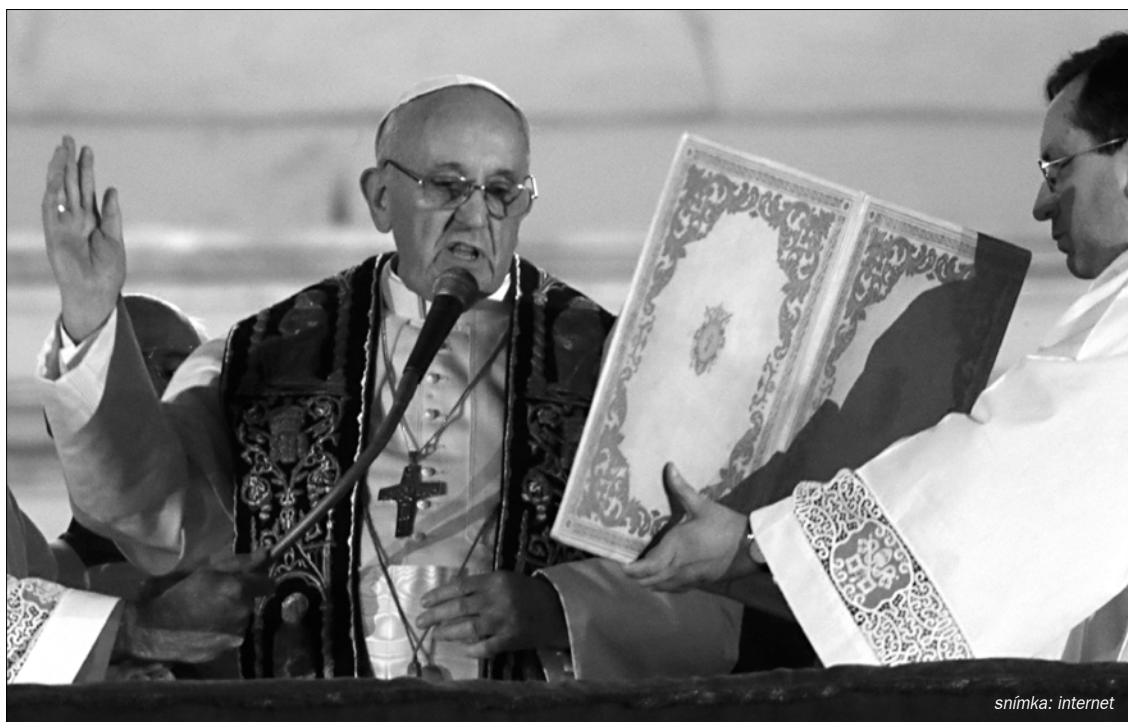
Vatikán 14. marca (RV) - Svätý Otec František začal dnešný deň v jednej zo štyroch pápežských bazilik - v Bazilike Santa Maria Maggiore, kde sa pomodlil k Panne Márii. Tento úmysel oznámil v stredu večer vo svojom prvom pozdrave veriacim vzápätí po voľbe.

Sprevádzal ho prefekt Pápežské-

ho domu Mons. Georg Gänswein a jeho zástupca, vice-prefekt Leonardo Sapienza. V bazilike ho prijal jej arcikňaz kard. Santos Abril y Castelló, rímsky vikár a celá kapitula. Nechýbal medzi nimi slovenský dominikán a spovedník v bazilike Ľudovít Mello.

„Išiel do kaplnky, ktorá uchová-

va mariánsku ikonu Salus populi Romani, položil na oltár malú kyticu a potom sa asi desať minút v tichosti modlil. Pozdravil všetkých prítomných – členov kapituly a spovedníkov, prešiel k hlavnému oltáru, kde sa uchováva relikvia jasličiek a zastavil sa v bočnej kaplnke, zvanej Sixtínska. „Pri jej

snímka: internet

oltári slúžil vo vianočnú noc svoju prvú svätú omšu sv. Ignác z Loyoly. Zakladateľ Spoločnosti Ježišovej mal vo veľkej úcte relikviu jaslíčiek a čakal niekoľko mesiacov po svojom vysvätení na vianočné primície. Pre jezuitov je to teda veľmi významné miesto. Pápež František sa potom zastavil pred hrobom sv. Pia V. tiež v Sixtínskej kaplnke baziliky. Svätý Otec nešiel v sprievode áut, ale jedným z vozidiel vatikánskej stráže. Cestou sa zastavil v centre mesta, aby zaplatil účet v kňazskom dome, kde býval pred začiatkom konkláve. Vzal si batožinu, pozdravil personál a potom sa vrátil do Domu sv. Marty, informoval riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice P. Federico Lombardi, ktorý sa tiež vrátil k niektorým momentom stredajšieho večera.

V Sixtínskej kaplnke, kde kardináli vzdávajú hold a poslušnosť novému Svätému Otcovi, si František

nesadol na vyvýšené sedadlo, ktoré je k tomu vyhradené. Stál pred oltárom vo svojej jednoduchej klerike bez plášťa, ponechal si kríž, ktorý nosil ako biskup. V lodžií Baziliky sv. Petra potom vedľa seba chcel mať rímskeho vikára, čo je novinka, ktorá dokazuje pastoračnú starostlivosť o veľké rímske cirkevné spoločenstvo. Každého, samozrejme, ohromila žiadosť o požehnanie. Ďalší malý detail: po návrate z balkónu nenastúpil do pristavenej limuzíny s pápežskou poznávacou značkou SCV 1, ale do autobusu, ktorým prišiel s ostatnými kardinálmi. Na záver slávnostnej večere kardinálov voľičom poďakoval iba niekoľkými slovami: „Nech vám Pán odpustí, čo ste urobili.“

Ešte večer Svätý Otec František telefonoval emeritnému pápežovi Benediktovi XVI. do Castel Gandolfo, potvrdil hovorca Lombardi. Zároveň uviedol, že sa

v krátkom čase spolu i stretnú. Zatiaľ nie je jasné kedy, „nie je to to najdôležitejšie; kontakt, rozhovor, pozdrav, poďakovanie tu už boli“.

Hovorca Svätej stolice zároveň upozornil na bohatú agendu ďalších dní: „Zajtra dopoludnia príjme pápež celé kardinálske kolégium na súkromnom rodinnom stretnutí. Na sobotné dopoludnie je plánované stretnutie s pracovníkmi médií v Aule Pavla VI., vstup je na akreditáciu. V nedeľu pôjde Svätý Otec do pracovne pápežského apartmánu, aby z jeho okien prehovoril pred poludňajšou modlitbou Anjel Pána. V utorok o 9:30 h sú všetci pozvaní na inauguráciu pontifikátu na Svätopeterskom námestí. Nebudú na ňu zvláštne vstupenky. V stredu sa nekoná generálna audiencia, ale pápež príjme delegáciu bratských kresťanských cirkví a možno i ďalšie delegácie, ktoré prišli na inauguračnú svätú omšu.“

Prvé slávenie a homília Svätého Otca Františka

Vatikán. O piatej hodine popoludní slávil nový Petrov nástupca v Sixtínskej kaplnke Apoštolského paláca svätú omšu so všetkými kardinálmi voličmi. V latinskej liturgii svätej omše za Cirkev zazneli čítania v taliančine. V tejto reči pápežových rodičov bola tiež prednesená homília v podaní Františka:

„V týchto troch čítaniach vidím niečo, čo majú spoločné: je to pohyb. V prvom čítaní je pohybom putovanie. V druhom čítaní sa pohyb nachádza v budovaní Cirkvi. V treťom, teda v evanjeliu, je pohybom vyznanie. Kráčať, budovať, vyznávať.

Kráčať. „Hor sa, dom Jakubov, kráčajme vo svetle Pánovom!“ Toto je prvá vec, ktorú povedal Boh Abrahámovi: „...chodievaj pred mnou a buď dokonaly“. Kráčať. Náš život je púťou a ak sa zastavíme, niečo nie je v poriadku. Kráčať vždy v prítomnosti Pána, v Pánovom svetle a hľadať spôsob ako žiť v dokonalosti, ktorú Boh žiada od Abraháma pri svojom príslube.

Budovať. Budovať Cirkev. Hovorí sa o kameňoch: kamene majú svoju konzistenciu. Hovorí sa ale o živých kameňoch, o kameňoch pomazaných Duchom Svätým. Budovať Cirkev, Kristovu nevestu na uholnom kameni, ktorým je Pán a takto druhým spôsobom pohybu v našom živote – budovať.

Tretím pohybom je vyznávať. Môžeme kráčať koľko chceme, môžeme budovať veľa vecí, ale ak nevyznávame Ježiša Krista, je to niečo nedobré. Staneme sa súcitnou organizáciou, ale nie Cirkvou, Pánovou nevestou. Ak nekráčame, stojíme. Keď sa nebuduje na ka-

snímka: internet

meňoch, čo sa stane? Stane sa to, čo sa stáva deťom na pláži, keď budujú hrady z piesku. Všetko padá, a neostáva nič. Ak sa nevyznáva Kristus, prichádzajú mi na um slová Leona Bloya: „Kto sa nemodlí k Pánovi, modlí sa k diablu“. Ak sa nehlásime k Ježišovi Kristovi, hlásime sa k svetáctvu diabla, k svetáctvu démona.

Kráčať, budovať – stavať, vyznávať. Avšak nie je to tak jednoduché, pretože pri kráčaní, budovaní a vyznávaní prichádzajú niekedy údery, prichádzajú hnutia, ktoré nepatria ku krácaniu. Sú to hnutia, ktoré nás ťahajú naspäť. Evanjelium pokračuje poukázaním na zvláštnu situáciu. Ten istý Peter, ktorý vyznal Ježiša Krista mu hovorí: „Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ Nasledujem ťa, ale nehojorme o kríži. Ten sa tu nehodí. Nasledujem ťa iným spôsobom,

bez kríža. Keď kráčame bez kríža, nie sme Pánovými učeníkmi. Sme svetácki, sme biskupi, kňazi, kardináli, pápeži, ale nie sme Pánovi učeníci.

Prial by som si, aby sme všetci po týchto dňoch plných milostí mali odvahu – práve odvahu – kráčať v Pánovej prítomnosti, s Pánovým krížom. Budovať Cirkev na Pánovej krvi, ktorá steká z kríža a vyznávať jedinu slávu, Krista ukrižovaného. Takto bude Cirkev kráčať ďalej. Prajem všetkým nám, aby nám Duch Svätý a modlitba Panny Márie našej matky, udelí túto milosť: kráčať, budovať, vyznávať Ježiša Krista ukrižovaného. Nech sa tak stane.“

V závere dnešného dňa Svätý Otec odpečatil vstup do pápežského apartmánu v Apoštolskom paláci, aby umožnil vykonanie nutných úprav. Doteraz teda býva v pápežskom byte v Dome sv. Marty.

snímka: Martin Magda

Profil nového Svätého Otca Františka

Vatikán/Argentína. **Odriekavý a prostý život - pod týmto titulkom zverejnil stĺpček o novom Svätom Otcovi jeden z hlavných argentínskych denníkov La Nación. Kardinál Bergoglio býval sám v jednoduchom byte, na druhom poschodí arcidiecéznej kúrie v Buenos Aires, ktorá stojí vedľa katedrály. Z okien svojho bytu mohol - so zrejým znepokojením - v decembri 2001 sledovať vypuknutie hospodárskej krízy na Plaza de Mayo, ktoré vyvrcholilo demisiou prezidenta Fernanda De La Rúa. A mohol vidieť tiež násilné represie, ktoré ho prinútili k tomu, aby rozhodne protestoval u špičiek bezpečnostných zložiek.**

Bergoglio nerád ohromuje publi-

kum svojimi vystúpeniami a uniká pred akoukoľvek publicitou v médiách. Má však vo zvyku pri každých Vianociach natočiť televízne vianočné posolstvo a poskytovať novinárom texty svojich homílií a správ napísaných pri príležitosti hlavných cirkevných sviatkov. Drží sa nízko a vďaka tomu sa môže voľne pohybovať medzi ľuďmi a používať k tomu verejné dopravné prostriedky. Často v katedrále spovedá ako bežný kňaz.

Po tragickom nešťastí na diskotéke Cromagnon (v roku 1994 tam pri požiari zomrelo 194 ľudí, 700 ich bolo zranených - pozn. red.), neúnavne prechádzal mestskými nemocnicami, aby bol nablízku zraneným a rodinám

obetí. Preslávil sa tým, že sa jeho život vždy a dôsledne vyznačoval prostotou.

Potom, čo prevzal vedenie arcidiecézy, bol jeho prvým činom založenie biskupského vikariátu pre výchovu - úradu, ktorý spravuje polovicu mestských škôl a žiakov. Vo svojich homíliách kardinál Bergoglio opakovane vyzdvihoval zmysel pre vlasť, ktorý požadoval zvlášť po inštitúciách. Hoci je vzdelaním chemický inžinier, je vášnivým čitateľom argentínskych klasikov i súčasných autorov.

Prikladal veľký význam udalosťam ekumenickej a medzináboženskej povahy a vždy sa na nich zúčastňoval, píše La Nación.

TK KBS

Prvé slová kardinála Dominika Duku o Svätom Otcovi

Vatikán. Na konkláve, ktoré za nového Svätého Otca vybralo argentínskeho kardinála Bergoglia, sa nezúčastnil žiaden kardinál volič zo Slovenska. Naši kardináli majú totiž už viac ako 80 rokov, čo znamená, že sa nemohli na voľbe zúčastniť. Prinášame preto hodnotenie voľby v podaní českého kardinála Dominika Duku, ktoré zverejnilo na svojej internetovej stránke Pražský arcibiskupstvo:

„Už po svojom návrate z Peru som bol presvedčený, že novým pápežom bude niekto z Nového sveta a že to bude najskôr Južná Amerika,“ hovorí deň po zvolení Dominik Duka. Objavenie Ameriky podľa neho nastolilo otázku nového chápania práva, náboženskej slobody, ľudskej dôstojnosti a slobody. A bola to práve južná polovica amerického kontinentu, kde sa zviadol boj o ľudskú dôstojnosť a ktorá novoveku nakoniec otvorila cestu k slobode. „Nový pápež má taliansky pôvod, ale je to Argentínčan, pochádza z Bolívarovskej Argentíny, ktorá sa najviac podieľala na pokresťančení tohto kontinentu,“ vysvetľuje kardinál Duka.

Skutočnosť, že štafetu preberá Nový svet, je podľa neho prirodzený vývoj. „Európski katolíci sú spojení s Amerikou a predovšetkým so španielskou Amerikou.“ Český volič pápeža zdôrazňuje, že pri zasadnutí generálnych kongregácií bolo jasné, že cirkev si je vedomá prevahy ostatného sveta nad Európou, čo sa týka počtu kato-

líkov, a tiež určitej disproporcie v zastúpení veriacich týchto oblastí s ohľadom vedenia Cirkvi. K úvahám nad pôvodom pápeža kardinál Duka hovorí: „Do budúcnosti bude čím ďalej tým menšiu úlohu hrať, odkiaľ pápež pochádza. Dôležité budú jeho dôrazy a zameranie jeho pôsobenia.“

I napriek prvotným odhadom, že konkláve bude trvať dlhšie než obvykle, a hoci sa zdalo, že medzi kardinálmi nie je výrazná postava, bol nový pápež zvolený už druhý deň pri piatej voľbe. Kardinál Duka to vidí tak, že „konkláve dalo najavo, že Cirkev vie, ako ďalej, že chce ísť v línii Jána XXIII. a v duchu II. vatikánskeho koncilu“.

„Pápež František je zameraný na pastoračiu. Vystupuje veľmi просто a úvahy o tom, že bude citlivý k sociálnym otázkam, sú úplne namieste. To ostatne dosvedčuje i voľba jeho mena. Je úplne jasné, že sa svojím menom prihlásil k Františkovi z Assisi,“ vyvracia kardinál Duka pochybnosti, o ktorého Fran-

tiška vlastne má ísť. „To všetko bezpochyby vystúpi pri pontifikátu nového pápeža do popredia.“

„Výrazný je tiež jeho záujem o mladú generáciu a to predovšetkým s ohľadom na problémy, s ktorými sa vo svete stretáva. Je to nezamestnanosť a nedostatočná podpora vzdelania,“ upozorňuje kardinál Duka. Pápež František je sám vzdelaný človek. Študoval na významných školách Latinskej Ameriky a v Nemecku. Vie tiež perfektne po nemecky. „Keď som odpovedával pozvanie na Moravu pri príležitosti 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda, hovorili sme spolu po nemecky,“ dosvedčuje jeho jazykovú vybavenosť pražský arcibiskup. Či pápež pozvanie prijme, ale podľa kardinála Duku nie je možné povedať.

Zvolenie jezuitu za pápeža ukazuje tiež na význam reholí a ich prínos pre Cirkev súčasnej doby, domnieva sa kardinál Duka. „Dôraz jezuitov na vzdelanie a racionálne uvažovanie nad aktuálnymi otázkami, dáva tiež tušiť, že František bude pápež, ktorý bude rozvíjať ekumenizmus, medzináboženský dialóg, ale tiež dialóg s hľadajúcimi ľuďmi.“ Nie je pravda, že nový pápež nemá zmysel pre humor. „Keď som po prvýkrát pozdravil Svätého Otca Františka a gratuloval mu, povedal som, že sa stal zázrak: z jezuitu sa stal dominikán. (pápeži totiž nosia biely habit po pápežovi sv. Piovi V., ktorý bol dominikán, zatiaľ čo jezuiti nosia tradične čierny habit). Obaja sme sa smiali,“ dodáva kardinál Duka.

TK KBS

HOMÍLIE

Homília na 3. veľkonočnú nedeľu, rok C

V rámci katechézy k Roku viery vám ponúkame pre duchovne obohatenie sa homílie nášho rodáka, kňaza Mgr. Jána Biroša.

Keď ich duchovný otec doniesol do redakcie, veľmi som sa potešil, lebo nám do nášho duchovného života pribudne aj jeho dlhoročný pohľad na našu vieru cez vysluhovanie sv. omší, zložených z bohoslužby slova a bohoslužby obety.

Hanbite sa za svoju vieru?

Na úvod nedeľnej bohoslužby slova vám chcem položiť otázku na zamyslenie: „Hanbili ste sa niekedy za svoju vieru? Ak áno, tak prečo? Nie je to vina vlastnej nevedomosti a hriešneho života?”

Milí priatelia,

všade sa nájdu dobrí ľudia. Dokonca aj v pekle koncentračného tábora v Osvienčime. Čo všetko vyšlo najavo pri súdnom pojednávaní: hladové bunkre, mučiarne, plynové komory, hromady vlasov zavraždených žien, protézy invalidov, topánky a hračky usmrtených detí, lekárske pokusy na živých ľuďoch. Vrahovia z táboraového personálu, odvolávajúci sa na súde na rozkazy nadriadených, ktorých vraj museli poslúchať, ak nechceli riskovať život. A predsa sa našiel medzi nimi jeden, ktorý riskoval život. Bol to lekár, príslušník smutne preslávených jednotiek SS, ktorému poľské úrady hneď po vojne vystavili ten najlepší kádrový posudok. Pomáhal totiž, kde len mohol. Pašoval listy a dokonca aj väzňov z lágru. Tajne dával ťažko chorým lieky a alkohol. Tam, kde by sme predpokladali krach lásky, našla sa predsa obetavá, nezištná láska. A či tiež nepreslávil tento hrôzostrašný tábor svätého Maximiliána Kolbeho, ktorý dobrovoľne ponúkol svoj život, aby zachránil otca rodiny?

Žiadnemu obdobiu surových mravov sa nepodarí spustošiť a zničiť lásku, pretože láska je z Boha. Vždy sa nájdu ľudia, ktorí budú ochotní zomrieť, aby druhí žili. Pripadá nám to samozrejme, že Kristus nás miloval až na smrť na kríži. Žiadna náboženská formula, alebo veta nie je tak ošumelá, ako táto: „Kristus za nás zomrel!“ Ale On to isté žiada od svojich: „Milujte sa, ako som ja miloval vás.“ To znamená – buďte pripravení jeden za druhého aj umrieť. No takúto sebaobetavú lásku si neosvojíme cez jeden deň a jednu noc.

Veď aj Kristus sa po dlhé roky učil dopredu prežívať svoju smrť a v dnešnom evanjeliu pripravuje dokonca aj Petra na najťažšiu obeť. „Keď zostarneš, natiahneš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš.“ Táto predpoveď zakončuje, ako sme si vypočuli nevšedný rozhovor medzi Pánom Ježišom a Petrom. „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ Prečo sa takto Kristus pýta? Patrilo sa, aby túto otázku položil Majster učeníkovi, alebo muž mužovi, aby ju Pán Ježiš vyslovil nahlas a k tomu ešte pred svedkami? No Kristus neadresoval Petrovi túto otázku ako muž mužovi, alebo ako priateľ priateľovi. Ale ako Syn Boží svojmu tvorovi. A Boh má právo na lásku

svojho tvora – človeka. Len Pán Boh mohol vydať príkaz, v ktorom vyžaduje lásku: „Milovať budeš Pána svojho Boha!“ Ak platí tento príkaz všetkým ľuďom, potom v prvom rade platí pre Ježišových učeníkov, ktorých si vyvolil pre najvyšší pastiersky úrad cirkvi. Čo by sa stalo s mladou ohrozenou cirkvou, keby Peter sklamal? Či už pred krátkou dobou žalostne nesklamal, keď v rozhodujúcom okamihu Krista zaprel? Z ľudského hľadiska bol Peter najmenej hodný a schopný zastávať taký vysoký úrad v cirkvi. Sám sa predsa diskvalifikoval.

V jeho kádrových materiáloch sa toho za tri roky od začiatku cez jeho zbabelý útek z Olivovej hory až po podlé zapretie Ježiša nahromadilo toľko, že bol najvyšší čas, aby jeho vyznamenanie „Ty si Peter – skala...“ bolo raz a navždy definitívne odvolané. Kristus však nepripomína staré veci, nemá vo zvyku „nalomenú trstinu doložiť“, nehovorí vyčítavo: „Vlastne by si si ani nezaslúžil, aby som ťa ponechal v úrade pápeža.“

Ale predsa veľmi jemne a diskretne sa dotkne trojitého Petrovho zaprenia na dvore Kajfášovom trojitým opýtaním sa: „Peter, miluješ ma?“ Peter už dávno zanechal silácke reči a sebavedomé vystupovanie. Jeho odpovede sú tiché

snímka: Martin Magda

a tichšie, až vyznejú v úprimné doznanie: „Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem.“ Pre všetky ľudské generácie zostane apoštol Peter markantným dokumentom Božej zhovievavosti a lásky.

Obyčajne je Peter zobrazovaný s kľúčom v rukách, teda so symbolom úradnej moci cirkvi. Málokedy je malovaný s kohútom, ktorý pripomína najčiernejšiu hodinu jeho života. Na Kristovu predpoved: „prv, ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“ Odpovedal Peter seabavedome: „Keby som mal ísť s Tebou na smrť, nezapriem ťa!“ Ale boli to len silácke slová. Hneď pred židovsko slabou dievčinou a vojakmi sa dušoval, že Ježiša nikdy ani len nevidel.

Legenda hovorí, že kedykoľvek Peter počul spievať kohúta, zakaždým sa horko rozplakal. Petrov pád je nielen varovaním, ale aj poučením, že Božie milosrdenstvo žiari najjasnejšie na tmavom pozadí ľudských slabostí. Čo všetko sa nzhromaždilo behom dvetisícročnej

existencie cirkvi. Koľko pohoršení, zrady, sklamaní, odpadnutých kňazov, zlých pápežov a biskupov. S včelou usilovnosťou sa fanaticky radi zbierajú všetky možné škandály v cirkvi a so škodoradosťou sú naširoko pretriasané. Ale všetky oprávnené rozhorčenia, alebo lepšie povedané, všetka tá škodoradosť z pohoršenia sa rozpadne ako domček z karát pri porovnaní s Ježišovým chápaním a posúdením ľudskej slabosti.

Hoci Peter zjavne nehanebne sklamal, predsa mu Pán ponecháva kľúče a potvrdzuje ho za najvyššieho pastiera. Takúto smeľosť si mohol dovoliť len Kristus, pretože je Boh. Chcel tým raz a navždy naznačiť, že cirkev je dielo Božie, ale tvoria ju ľudia hriešni, že cesta k Bohu podľa vôle Božej a či sa to niekomu páči, alebo nie, vedie cez slabých a hriešnych ľudí, a že je nerozumné rozhorčovať sa nad hriechmi, či už jednotlivých pápežov, biskupov alebo kňazov a za to, že ten, ktorý

nešťastný kňaz, biskup sklamal a zradil, odsudzovať celú cirkev, alebo preto ju opustiť.

Nepozerať sa na udalosť z dnešného evanjelia ako na výlučnú Petrovu záležitosť. Každému z nás patrí Kristova otázka: „Miluješ ma?“ Otázka, ktorá nás iste znepokojí, rozruší, pretože je príliš osobná. Odvážme sa s Petrom odpovedať: „Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem.“ Alebo vedomý si svojej ľudskej slabosti, pádov a sklamaní priznáme si úprimne: „Pane, ty vieš všetko, ty vieš, ako málo ťa milujem! Ako málo v teba verím, ako sa za teba niekedy hanbím.“

Pane Ježišu, ja ťa prosím za svojich veriacich. Daj nám všetkým silu rozumu a vôle, aby sme ťa poznali, potom milovali, tebe slúžili a potom sa iste nebudeme za teba hanbiť a nakoniec sa s Tebou iste raz vo večnosti stretáme. Pane Ježišu, vypočuj volanie našich srdiec a pritiahni nás k sebe. Amen.

Mgr. Ján Biroš

Bleskovka z rekolekcií: Mons. Alojz Tkáč, emeritný košický arcibiskup

Otec arcibiskup, prežili sme najväčší cirkevný sviatok s novým Svätým Ocom Františkom. Ako vy vnímate tento Pánom požehnaný čas?

Čas milosti a Božieho požehnanania.

Svätý otec František už začiatku svojho pontifikátu naznačil slová

svätého Jána Krstiteľa, že „On musí rásť a mňa musí ubúdať“. Ako to vy vnímate v našej cirkvi, resp. v našej arcidiecéze? Ako sa to prenesie do našej arcidiecézy?

Samozrejme, že záleží na nás, ale Ján Krstiteľ mal na mysli Pána Ježiša a preto si bol vedomý toho, že jeho poslanie je už menšie, alebo pomaličky dokonca končí. Takže teraz samozrejme pre každého kňaza, pre každého biskupa aj pre Svätého Otca je Ježiš a ja som za ním.

Túto otázku som nemal pripravenú, ale naviažem na vašu homíliu, keď ste tiež nepriamo spomenuli, že „kňaz je druhý Kristus v službe“. Takže tá služba by sa mala zosilňovať?

V teológii je to tak – „Sacerdotem secundum christe (Kňaz, druhý Kristus) non personaliter, set funkcionaliter“, to znamená nie osobne, áno sprítomňujem

Ježiša Krista, ale službou, teda nie že by som bol druhým Kristom – osobou druhého Krista. Takto to treba chápať. Teda službou a nie osobou, lebo len jeden je Ježiš Kristus, ten nazaretský, Boží Syn a my sme druhý Kristus, ale službou a tou krstíme, kážeme Božie slovo, odpúšťame hriechy, slávime svätú omšu. Tu máte napísané (rozumej osobná pamiatka - bulletin), pri mojom 25-ročnom kňazskom jubileu, no prosím, to isté: „On musí rásť a mňa musí ubúdať“ (Jn 3, 30).

A ešte ako tradične, otec arcibiskup, odkaz pre našich čitateľov.

Zachovajte dedičstvo otcov!

Ďakujem za rozhovor.

pripravili: M. Magda a M. Gondová

Na sv. omši s o. arcibiskupom Mons. Alojzom Tkáčom sa zúčastnili všetci žiaci z našej základnej školy spolu s ich triednymi učiteľkami.

snímka: Martin Magda

ilustračná snímka: Martin Magda

20 rokov od založenia Konferencie biskupov Slovenska

Vyhlásenie predsedu KBS k dvadsiatemu výročiu založenia Konferencie biskupov Slovenska

Pred dvadsiatimi rokmi 23. 3. 1993 erigoval prefekt Kongregácie pre biskupov kardinál Bernardinus Gantin Konferenciu biskupov Slovenska. Toto jubileum je príležitosťou poďakovať za Božie dobrodenia i Svätému Otcovi za dôveru, ktorá bola takto preukázaná slovenským biskupom.

Konferencia biskupov má pevné miesto v živote katolíckej Cirkvi. Uplynulých dvadsať rokov prinieslo rozvoj náboženského života v našich farnostiach a spoločenstvách, boli založené desiatky cirkevných škôl a charitatívnych zariadení. S vďakou a modlitbou spomíname na dvoch predsedov KBS - Mons. Rudolfa Baláža a Mons. Františka Tondru, ktorých si Pán nedávno povolal do večnosti. Za najvýznamnejšiu udalosť v novodobých cirkevných dejinách Slovenska považujeme historické návštevy blahoslaveného pápeža Jána Pavla II. v rokoch 1990, 1995 a 2003. V roku 2000 bola prijatá Základná rámcová zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou Stolicou a neskôr ďalšie dve čiastkové zmluvy. Chceme oceniť dlhodobú ústretovosť politickej reprezentácie, ktorá umožnila vybudovať vzájomne korektné vzťahy. Poslednou významnou udalosťou bola zmena organizácie slovenských gréckokatolíckych a rímskokatolíckych diecéz v roku 2008.

Hlavnou úlohou Konferencie biskupov Slovenska zostáva svedectvo o milosrdnom vzťahu živého Boha ku každému človeku a uskutočňovanie evanjeliových hodnôt v živote spoločnosti. Veľmi si želáme, aby sa podarilo uzavrieť čiastkové zmluvy so Svätou Stolicou o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi. Chceme posilňovať vnímavosť všetkých členov našej spoločnosti pre ochranu života od počatia po prirodzenú smrť, pre ochranu manželstva a rodiny a pre pomoc chudobným a ľuďom na okraji spoločnosti. K tomu pozývame veriacich a všetkých ľudí dobrej vôle.

V Bratislave, 23. marca 2013

Mons. Stanislav Zvolenský, predseda Konferencie biskupov Slovenska

pripravil M. Magda

20 rokov existencie Rádia LUMEN

Rádio LUMEN poďakovalo Bohu za 20 rokov svojej existencie

snímka: Tono KULAN

V sobotu 6. apríla v predvečer nedele Božieho milosrdenstva si slovenská katolícka rozhlasová stanica Rádio LUMEN pripomenula významný míľnik svojho účinkovania v našom mediálnom priestore.

Presne pred 20 rokmi 7. apríla 1993 začalo svoje vysielanie Rádio Mária, ktoré sa postupom času etablovalo ako Rádio LUMEN. V historických priestoroch banskobystrickej radnice sa na slávnostnom programe v sobotu popoludní zúčastnili aj Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita, ktorý je zároveň predsedom Rady pre spoločenské komunikačné prostriedky KBS, Mons. Ján Sokol, emeritný trnavský arcibiskup a mnohí ďalší hostia z prostredia

katolíckych médií, ale aj iných médií či rôzne osobnosti cirkevného a spoločenského života. Spomedzi nich napríklad vedúci slovenskej redakcie Vatikánskeho rozhlasu Jozef Šofranko, bývalí i súčasní pracovníci Rádía Lumen, zástupcovia českého Rádía Proglas a maďarského Rádía Sv. Štefana z Egru a mnohí priatelia myšlienky slovenského katolíckeho rádia.

Počas slávnostného popoludnia sa mohli zúčastnení hostia dozvedieť niečo viac o histórii rádia. Pripomenuté boli hlavne mená zosnulých biskupov Pavla Hnilicu a Rudolfa Baláza, ktorí stáli pri myšlienke zrodu tohto rádia. V priebehu popoludnia boli predstavení súčasní pracovníci Rádía LUMEN. Vystúpil i dlhoročný spolupracovník herec Juraj Sar-

vaš. Prednášku o vlastnostiach pracovníka katolíckeho média si pripravil riaditeľ Spišskej knižnice v Spišskej Novej Vsi Jozef Lapšanský a páter Jozef Šofranko odovzdal generálnemu riaditeľovi rádia doc. Jurajovi Spuchlákovovi medailu od Svätého Otca, ešte z pontifikátu Benedikta XVI. za 20-ročnú činnosť tohto média.

Program pokračoval večernou ďakovnou svätou omšou, ktorej hlavným celebrantom bol Mons. Stanislav Zvolenský. Vo svojej homílii zdôraznil potrebu snaženia sa o pokoj. Tak ako sa v evanjeliu spomínal sv. apoštol Tomáš, ktorý uveril a nadobudol vnútorný pokoj, až keď sa dotkol Ježišových rán po klincoch, tak aj my sme pozvaní dotknúť sa Ježišových rán rukami viery. Podľa arcibiskupa

Zvolenského tento pokoj pomáha veriacim čeliť rôznym skúškam a prináša i dobrú atmosféru do cirkevného spoločenstva, ktoré je často narušované rôznymi útokmi.

Po svätej omši sa pozvaní hostia spolu s pracovníkmi Rádia LUMEN presunuli na slávnostné agapé. Počas tohto večera riaditeľ rádia poďakoval všetkým podporovateľom katolíckeho média za doterajšiu priazeň a poprial médiu aj ďalšie požehnané roky v hlásaní radostnej zvesti prostredníctvom rozhlasových vln. Okrem neho sa prítomným hosťom prihovril aj stály poslucháč a amatérsky hudobník Ján Kurilla, ktorý zložil pre túto príležitosť Pieseň o Rádiu LUMEN. Po jej odznení všetci zúčastnení zotrvali vo vzájomnej diskusii až do večerných hodín.

Rádio LUMEN v súčasnosti prostredníctvom rozhlasových vln pokrýva približne 80 percent územia Slovenska. Okrem toho si môžu prostredníctvom satelitu a internetovej stránky www.lumen.sk naladiť toto rádio aj jeho poslucháči v zahraničí. Rádio v súčasnosti ponúka široké portfólio relácií, ktoré sú zamerané predovšetkým na náboženské témy, ale svoj priestor si nájdu aj programy občianskej publicistiky, relácie pre deti a mládež, hudobné relácie a mnohé iné. Samozrejmosťou je každodenný priamy prenos svätej omše. Poslaním rádia je prinášať svetlo Kristovho evanjelia svojim poslucháčom a byť spoločníkom pre všetkých, nevyklučujúc tak marginálne skupiny chorých, osamelých či inak hľadajúcich zmysel života a svoj vzťah k Bohu.

*Ivo Novák, Lumen
pripravil M. Magda*

História Pohlodov

(Pokračovanie)

Jednou z povinností zemepána pri zakladaní osady bolo nájsť miesto pre stavbu kostola a byť jeho svetským patrónom. Keď osadu zakladal šoltýs, stavba kostola bola súčasťou zmluvy so zemepánom a šoltýs vymeral druhý najlepší pozemok pre kostol z pridelennej zeme. Prvý kostol v Širokom postavili v gotickom slohu a bola to možno aj prvá kamenná stavba, z ktorej sa zachovala krypta pod podlahou dnešného kostola. Údajne sa zachoval aj zvon, teraz umiestnený vo vežičke náhrobnej kaplnky na cintoríne z roku 1824. Čas postavenia kostola môže byť ukrytý v patrocínii sv. Mikuláša, ktorého meno v rokoch 1301-1325 dosiahlo najväčšiu početnosť a popularitu v dobových listinách (371-387). Šarišská župa cirkevne patrila k Egerskej diecéze. V čase vyberania prvého pápežského desiatku v rokoch 1332-1337 pôsobil pri kostole v Širokom farár Henrik (Imrich) ktorý zaplatil pápežským decimátorom 8 grošov a ďalšie 2 groše sa vyzbierali medzi ľuďmi. Išlo teda o stredne veľkú farnosť s 12-16 usadlosťami, lebo 6 grošov platila malá a 12 grošov veľká farnosť. Niekedy sa uvádza, že jednému odvedenému grošu by malo zodpovedať 20-22 obyvateľov. Desiatok sa vyberal vo všetkých kresťanských krajinách a bol určený na financovanie križiackych výprav v 13.-14. storočí.

V roku 1301 vymiera uhorský kráľovský rod Ondrejom III. po priamej línii a následne sa rozpútal boj o nástupníctvo. Magnátsky rod Amadea Abu-Omodejovcov na

východe krajiny otvorene vystúpil proti kráľovskej kandidatúre Karola Róberta z Anjou (Anžu). Po víťaznej bitke 15. júna 1312 pri Rozhanovciach kráľ Karol I. (1301-1342) podporuje osídľovanie, rozvoj miest a rozdáva majetky porazených Abovcov. Jeho prívrženec a spolubojovník Filip Drugeth župan Spiša a Abova (1317-1327) po potlačení povstania na východnom Slovensku (1321) sa stáva majiteľom aj Dominikovho dedičstva. Jeho nástupca a dedič Viliam Drugeth v kráľovom mene pristrihuje krídla i ďalším príslušníkom rozvetveného rodu Aba. Roku 1330 prišiel rad aj na slanských šľachticov, ktorí museli vymeniť svoje hradné panstvo v Slanci za štyri šarišské dediny: Široké, Fričovce, Hendrichovce a Bertotovce.

Nový majiteľ Peter zo Slanca v novembri 1333 rozdelil majetky pod Braniskom medzi šiestich synov: Ovcie a Víťaz Ladislavovi, Široké Mikulášovi a Jurajovi, Fričovce Jánovi, Hendrichovce Petrovi a Bertotovce Michalovi. Ďalej Peter zo Slanca (1280-1335) spolu so synmi Jurajom a Ladislavom odkupujú široké šoltýstvo a mlyn od šoltýsa Štefana, syna Bartolomeja. Kúpna zmluva bola dohodnutá a podpísaná 4. novembra 1335 v Spišskej Kapitule. V novembri roku 1338 si podelené majetky Petrovi synovia nechávajú prisúdiť a v Egerskej Kapitule prepoštom Demetrom aj písomne potvrdiť. Potom Petrovi synovia od roku 1339 prijímajú nové rodové mená podľa názvov prisúdených dedín: Vitězy, Širokay, Frichy, Hedry a Berthoty.

prevzaté z histórie obce Široké

Vo štvrtok 11.4 o 16:15 hod. privítal na hraničnom priechode Vyšné Nemecké provinciál rehole saleziánov don Karol Maník relikvie zakladateľa dona Bosca. V prítomnosti provinciálky FMA, hlavného koordinátora spolupracovníkov na Slovensku, ako aj desiatky spolubratov z rehole a médií sa krátko prihovril k prítomným a predniesol modlitbu k donovi Boscovi. Pri tejto príležitosti povedal: „Mám krásny pocit, že je don Bosco medzi nami. Relikvie, t.j. telesné ostatky sv. Jána Bosca, nám chcú pripomenúť život tohto talianskeho kňaza, jeho dielo a jeho veľký sen pomáhať a vychovávať mladých, hlavne tých chudobných a opustených. Chcú nám pripomenúť, že toto dielo neskončilo jeho smrťou a pokračuje v 130 krajinách sveta, a teraz aj u nás na Slovensku. S veľkým nadšením a napätím som dnes očakával príchod týchto relikvií na Slovensko a túžim, aby priniesli duchovnú obrodu celej saleziánskej rodine, aby priniesli mladým ponuku a cestu ako sa dá prežiť život! A všetkým veriacim prehĺbenie viery v Boha, ktorý vzbudzuje v ľuďoch dary, schopnosti a pozýva ich do služby iným. Don Bosco, vitaj na Slovensku!“

Následne boli v sprievode relikvie prevezené do kostola Panny Márie Pomocnice kresťanov v Michalovciach, kde sa celebravala slávnostná svätá omša za prítomnosti mnohých mladých a celej saleziánskej rodiny. Po svätej omši budú nasledovať spoločné modlitby mladých, večery a večerné modlitbové bdenie pri donovi Boscovi. Program na ďalšie dni v mestách Slovenska si môžete pozrieť na www.saleziani.sk

Don Bosco prišiel na Slovensko, vitaj medzi nami!

ilustračná snímka: internet

Veriaci môžu získať úplné odpustky, keď sa v duchu pokánia a po splnení obvyklých podmienok (sviatosť zmierenia, sväte prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca) počas putovania urny svätého Jána Bosca pred slávnostne vystavenými relikviami nábožne zúčastnia nejakého liturgického

slávenia, alebo aspoň zotrávajú nejaký čas v nábožnom uzobraní, ktoré ukončia modlitbou Pána, Vyznaním viery a vzývaním Panny Márie a svätého Jána Bosca. Toto bude platiť počas celého času putovania urny svätca.“

Peter Novák, Saleziáni dona Bosca

Modlitba k sv. Jánovi Boscovi:

Otec a učiteľ mládeže, svätý Ján Bosco, poddajný darom Ducha a otvorený skutočnostiam svojej doby. Bol si pre mladých, najmä bezbranných a núdzných, znakom Božej lásky a priazne. Sprevádzaj nás na ceste priateľstva s Pánom Ježišom, aby sme v ňom a v jeho evanjeliu našli zmysel nášho života a zdroj pravého šťastia. Pomôž nám veľkodušne odpovedať na povolanie, ktoré sme dostali od Boha, aby sme boli v každodennom živote budovateľmi jednoty a nadšene spolupracovali, zjednotení s celou Cirkvou, na budovaní civilizácie lásky. Vypros nám milosť vytrvalosti v prežívaní pravého kresťanského života v duchu blahoslavenstiev a daj, aby sme sa sprevádzaní Pannou Máriou Pomocnicou mohli jedného dňa stretnúť s tebou vo veľkej rodine v nebi. Amen.

V tomto a v ďalších číslach nášho farského časopisu by sme vám na odľahčenie chceli ponúknuť niekoľko príbehov, ktoré spracoval Palo Majerník z kníh, ktoré mu venoval osobný priateľ, dnes už nebohý kňaz Ladislav Franc.

Príbeh:

TAJNOSTNÝ KŇAZ

Na ostrove Malta žil chlapec, ktorého najväčšou radosťou bolo, keď mohol pri oltári miništrovať a bolo mu jedno, či bude stáť na ľavej alebo pravej strane. Vždy bol pozorný a nábožný. Náš malý Karmelko, tak sa volal, už na prvé budenie svojej maty ochotne vstal, aby sa ponáhlal do kostola, ktorý stál v susednej ulici, kde bola omša už skoro ráno.

Príbuzní a susedia preto predpovedali, že z Karmelka bude isto kňaz a to bolo aj najväčšou túžbou jeho matky. Často prosila o túto milosť Boha, keď videla ako zbožne jej drahý Karmelko miništruje. Náš Karmelko nebol ešte ani na prvom svätom prijímaní, ale so svojimi spolužiakmi sa naň práve pripravoval. Preto on aj spolužiaci denne chodili do kostola, kde im katechéta rozprával o všetkom tom, čo s prvým svätým prijímaním súvisí.

Raz v nedeľu, keďže katechéta bol cez deň zaneprázdnený iným, poučenie pre prvoprijímajúce deti sa tak presunulo na neskorú večernú hodinu. V kostole aj inak tmavom, zavládla tma a preto niet divu, že náš Karmelko zaspal. Po poučení chlapci, ktorí boli už tiež dosť ospalí, rýchlo odišli domov a ani kostolník nezbadal za stĺpom tvrdo spiaceho Karmelka. Tak ostal náš Karmelko v noci v kostole.

Do jedenástej hodiny tvrdo spal, zobudil sa na odbíjanie hodín na kostolnej veži. V prvej chvíli nevedel, kde to vlastne je, myslel si, že sa zobudil doma vo svojej postielke. Okolo neho bola všade tma, tak že sa veru aj rozplakal. Neskôršie však, keďže bol na tmavý kostol zvyknutý z miništrovania, trochu sa upokojil a sadol si znova, zmieriac sa s tým, že si tam podrieme do rána. Naraz mu však prišla na myseľ jeho starostlivá mamička, ktorá od strachu iste nevie zaspáť a trápí sa strachom. Táto hrozná myšlienka mu nedala pokoj a nemohol zaspáť. Preto si chcel kľaknúť, aby sa pomodlil, ale zrazu od ľaknutia trhol telom, lebo do ornátu oblečený kňaz vyšiel so sakristie a kráčal k hlavnému

oltáru. Tvár mu nemohol dobre rozoznať a Karmelko videl len to, že na oltár položil omšovú knihu. Roztvoril ju a zišiel dolu, aby sa pomodlil Introitus. Prežehnal sa a začal: „Introibo ad altare Dei...“, „pristúpim k oltáru Božiemu...“ (podľa vtedajších liturgických predpisov). Potom dlho čakal, aby mu miništrant odpovedal. Keďže však miništranta nebolo a Karmelko sa bál ísť k oltáru. Tajnostný kňaz znova vyšiel k oltáru bez toho, aby omšu odsľúžil, vzal knihu i kalich a odišiel naspäť do sakristie. Karmelko bol od strachu celý bez seba a keďže už nemohol zaspáť, zažmúril len oči a počítal ťažko sa mŕňajúce sekundy a minúty.

Konečne svitlo ráno a kostolník otvoril kostol. Karmelko ako keby ho boli vystrelili, tak letel z kostola domov k matke. Chudera matka, tá si prežila tiež strašnú noc, keďže Karmelka nebolo a ani sa o nič nemohla dozvedieť. Bála sa, že ho azda nejakí cudzinci

ilustračná snímka: Martin Magda

vzali so sebou na loď, čo sa na tomto ostrove dosť často stávalo. Práve preto v tmavej noci vyšla aj na breh mora, ale márna bola každá jej námaha. Karmela nikde nemohla nájsť. S uboleným srdcom sa teda vrátila domov, padla na kolena pred obrazom Matky Božej a skrúšene sa modlila za svojho syna. Už svitalo a ona sa ešte modlila, keď Karmelko zaklopal na dvere a šťastný vletel do matkinho náručia.

Skoro na jeden dych vyrozprával všetko mamičke. Tá nechcela ani uveriť svojim ušiam. Znova a znova jej musel všetko zopakovať. Na to ho vzala za ruku a šla s ním na faru, kde vec najprv sama rozpovedala. Miestny pán farár, keď si to vypočul, myslel, že sa to Karmelkovi všetko len snívalo. A chlapec musel celú vec ešte raz podrobne rozpovedať. Teraz sa pán farár znova zamyslel a prišlo mu na um, že Boh miluje nevinné dieťky a často si ich už vopred vyvolil, aby nimi zjavil svoju vôľu. Pobožného Karmelka chce tiež na niečo také upotrebiť. Pri tom všetkom bol však opatrný a len sa spýtal malého Karmela, či by mal smelosť ešte jednu noc stráviť v kostole. Karmelo, ktorý sa už nebál, odpovedal, že áno.

Nasledujúcu noc strávil malý Karmelko znova v kostole. Kňaz o polnoci znova prišiel, všetko sa opakovalo a znova začal: „Introbo ad altare Dei...“, keď mu nikto neodpovedal, znova sa vrátil do sakristie. Karmelo potom zadriemal a sladko spal do rána. Ráno sa hneď ponáhlal k pánovi farárovi a všetko mu opäť rozpovedal. Keď pán farár

počul, že sa videnie opakuje, cítil, že tu ide o vážnu vec a rozhodol sa, že o všetkom podá správu svojmu biskupovi.

Vzal so sebou aj Karmela, ktorý musel pred biskupom všetko zopakovať. Biskup potom poslal Karmela domov a prikázal mu, aby bol popoludní doma, lebo isto pošle po neho. Zatiaľ sa biskup radil s farárom. Všetko dobre zvážili a boli presvedčení o pravdovravnosti chlapca a že nemožno pochybovať o jeho zážitku v kostole, len si nijako nevedeli vysvetliť význam jeho videnia. Je síce pravda, že zomrelí kňazi sa už viac ráz ukázali v chráme Božom svojim veriacim a prosili ich, aby sa za nich modlili, no takéto veci nepotrebovali ďalšie skúmanie.

Rozhodli sa zavolať Karmela a naložiť mu, aby ešte jednu noc strávil v kostole a aby išiel tajnostnému kňazovi ministrovať. Karmelo bol veľmi hrdý, že sám pán biskup mu zveril takúto úlohu a ani nečakal, kým tajnostný kňaz vyjde so sakristie, ale ešte pred dvanástou hodinou si klakol pred hlavný oltár na schody. Sotva tam klačal niekoľko minút, keď sa kňaz v omšovom rúchu blížil k oltáru. Roztvoril knihu a zostal klačať dolu schodmi. Karmelo videl, že v tvári vyzerá celkom ako umrlčia hlava. Veľmi sa zľakol, skríkol a chcel zutekať, ale prišiel mu na myseľ rozkaz pána biskupa, tak sa opanoval. Odpovedal kňazovi a celú omšu pekne odministroval.

Kňaz celú omšu odslúžil a keď po omši požehnal chlapca, poprosil ho, aby mu ešte na niekoľko nocí prišiel ministrovať, čo

Karmelo ochotne prisľúbil. Keď Karmelo na druhý deň vyrozprával pánovi biskupovi všetko, čo sa stalo, tento ho pochválil a povzbudil, aby teda išiel a svoj daný sľub dodržal, lebo je to iste Božia vôľa.

Karmelko potom jednu noc za druhou ministroval tajnostnému kňazovi. V jednu noc, keď kňaz odbavil svätú omšu a Karmelo podľa zvyku čakal na požehnanie, tajnostný kňaz položil svoje ruky na jeho hlavu a povedal: „Ďakujem ti, dieťa moje, za tvoju veľkú službu, ktorú si mi v tieto noci preukázal.“

Ja ako kňaz, kým som žil na svete, zabudol som niekoľko svätých omší odslúžiť. Nebeský sudca ma za toto odsúdil na dlhotrvajúci očistec. Pritom mi dovolil, aby som viditeľne mohol chodiť do tohto kostola a ak sa nájde taká dobrá duša, čo sa zmiluje nado mnou a bude mi ministrovať pri tých neodslúžených omšiach, zbaví ma očistcových múk. Ty si sa nado mnou zmiloval, s tvojou pomocou som teraz odslúžil zameškané omše a budem oslávený. Dobrotivý Boh ti cezo mňa odkazuje, že ak naďalej budeš viesť taký zbožný život, ako doposiaľ, nenechá ťa na zemi, ale už o rok povolá si ťa k sebe do nebeskej slávy.“

Takto prehovoril tajnostný kňaz a potom ho obklúčil oslepujúci nebeský jas a naraz zmizol. A tak sa stalo, ako tajnostný kňaz povedal. Karmelko o rok ochorel, vyspovedal sa, prijal Sviatosť Oltárnu, vydýchol svoju šlachetnú dušičku, ktorá letela do neba k trónu Kráľa kráľov.

spracoval Pavol Majerník ml.

„Kde nakúpime chleba, aby sa títo najedli?“

(Jn 6, 5)

Pri pohľade na veľký zástup musela Ježišova otázka Filipa poriadne zaskočiť. Veď tam je vyše päťtisíc ľudí. A ani dve-sto denárov by nestačilo, ak by mal každý dostať čo len omrvinku! Potom Ježiš apoštolom povie, aby medzi ľudí rozdelili päť bochníkov chleba a dve ryby, ktoré má pri sebe jeden chlapec. Filip to všetko v duchu delí na menšie a menšie kúsky. Ako to môže fungovať?

Filip ešte stále nepostrehol, že v Božej ekonomike menej a najmenej často znamená najviac.

Nebudme však na Filipa príliš tvrdí. Zrejme aj my by sme zmyšľali rovnako. Ak práve teraz máme „viac“ - viac peňazí, viac času, viac možností, viac vplyvu - všetko sa dá vyriešiť. Ak je však to „viac“ pre nás v nedohľadne, Boh chce, aby sme v neho verili a dôverovali mu.

ilustračné snímky: Martin Magda

Duchovnosť a psychológia

Miroslav a Lilia, Sankt Petersburg

Úzkostlivosť

Drahí farníci, ako sme vám slúbili v predchádzajúcom čísle, budeme pokračovať v zozname techník konkrétnych spôsobov zvládnutia povýšenej úzkostливosti. Všetky tieto techniky sú jednoduché a dostupné každému.

Diafragmálne dýchanie (bránicou)

Keď sa nachádzate v stave úzkosti, vaše dýchanie sa stáva rýchlym a nepravidelným a začínate dýchať hrudou. Užitočnejšie a lepšie pri prekonávaní úzkostlivých myšlienok je dýchanie bruchom, to znamená dýchať diafragmálne (bránicou).

Aby sme sa naučili dýchať diafragmálne (bránicou):

a) Lahnite si na chrbát a položte si knihu na brucho. Dýčajte tak, aby sa kniha pri vašom dýchaní nadvihovala.

b) Sadnite si. Pravú ruku si položte na brucho a ľavú na hrud'. Dýčajte tak, aby sa nadvihovala len pravá ruka.

c) Zoberte si hodiny a stopnite si čas: päť sekúnd na nádych a päť na výdych.

d) Opakujte súbežne s rytmom dýchania: „S každým nádychom sa uvoľním, s každým výdychom sa rozjasním.“

Zastavenie myšlienok

Je to jednoduché. Keď u vás vznikajú pochmúrne myšlienky, môžete ich jednoducho zastaviť. Aby ste

sa naučili zastavovať myšlienky, musíte si osvojiť techniku uvoľnenia svalstva. A potom, hoci by u vás vznikali znepokojujúce myšlienky, ktoré vám prekážajú, povedzte si, že nedovolíte týmto myšlienkam sa ďalej rozvíjať a použijete techniku relaxácie. Prijemný pocit uvoľnenia zabráni rozvoju takých myšlienok a taktiež predíde negatívnemu vplyvu týchto myšlienok na váš fyziologický stav. Tu je niekoľko krátkych a efektívnych spôsobov k dosiahnutiu relaxácie.

Reflex upokojenia

Časom sa reflex upokojenia môže dostať už za šesť sekúnd.

a) Porozmýšľajte o tom, čo vám naháňa strach, alebo vás znepokojuje.

Konáme automaticky a myšlienkami žijeme v budúcnosti, ktorá nás už dnes znepokojuje. Potrebujeme vynaložiť úsilie, aby sme sa zo sveta týchto znepokojujúcich myšlienok vrátili späť do reality.

b) Usmejte sa pre seba. Pomôže to uvoľniť svaly na tvári.

c) Povedzte si: „Moje telo môže ostať pokojným, pokiaľ som vedomé v čulom a aktívnom stave.“

d) Zľahka a pokojne sa nadýchnite.

e) Vydýchnite a uvoľnite pritom čelust'. Vaše horné a dolné zuby sa nesmú dotýkať.

f) Predstavte si, ako sa z vášho tela, od hlavy až po končeky prstov na nohách, vytráca ťarcha a

prúdi teplo.

Nech sa to zdá akokoľvek náročné, no pravidelnou praxou môžete zvládnuť týchto šesť krokov za šesť sekúnd.

Okamžité uspokojenie

Pomáha vyvolať reakciu relaxácie za niekoľko sekúnd. Okamžité uspokojenie pozostáva z piatich krokov.

a) Prvý krok: Pravidelné dýchanie. Bez ohľadu na znepokojenie, neprestávajú dýchať pravidelne a zhlboka.

b) Druhý krok: Pozitívny výraz tváre. Zľahka sa usmejte, hneď ako zistíte, že situácia na vás začala vplývať.

c) Tretí krok: Rovnováha tela. Vypnite hrud', pozdvihnite hlavu,

natiahnite krk, nasmerujte bradu dopredu. Predstavte si, že vás dvíhajú nitkou, pripnovenou za vaše záhlavie.

d) Štvrtý krok: Vlna uvoľnenia. Nechajte prejsť vlnu

uvoľnenia tými časťami tela, ktoré sú napäté.

e) Piaty krok: Vedomá kontrola. Reálne zhodnotte svoju situáciu.

Technika „au“

Natiahnite si na zápästie ruky gumku do vlasov a jednoducho sa ňou uštipnite zakaždým, keď u vás budú vznikať nepríjemné myšlienky.

Každý raz, keď sa oslobodíte z otroctva nepríjemných myšlienok,

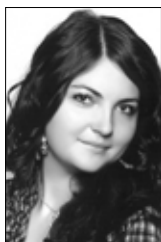

ilustračná snímka: Martin Magda

pri pomoci ľubovoľnej z týchto techník, pomodlite sa. Prineste Ježišovi tú situáciu, ktorá vás znepokojuje, tých ľudí, o ktorých máte strach, tie plány, ktoré ste rozvinuli.

Všetky tieto techniky odstra-

ňujú iba symptómy, ale neriešia príčiny. Preto nasledujúci krok bude pozostávať z oveľa hlbšej a systematickej práce v dvoch smeroch: psychologickom a duchovnom. V duchovnom smere ide o budovanie vzťahu dôvery s Bohom, cez osobný vzťah s Ním. Lebo iba Boh môže nám dať pokoj, o ktorom sníva každý z nás. Nie pokoj, ktorý ponuka tento svet, ale ktorý ponuka Ježiš. Nech vás v tom vedie a sprevádza Duch Svätý.

Tanec medzi kvapkami dažďa

„To počasie sa asi zbláznilo!“ vyhlásila akási žena a zúrivo triasla svojím daždníkom, aby z neho striasla celý zástup mokrých snehových vločiek. Ostatní ľudia na autobusovej zastávke jej zborovo prítakávali a tvárili sa otrávene. „Veď je 3. apríl, preboha! Kedy sa tá hrozná zima konečne skončí?!” pokračovala a svojou náladou ovplyvňovala všetkých okolo seba. Na niektorých sa jej hnev nalepil a sami sa začali mračiť a hromžiť, no niekoľko z nich sa len usmievalo a myslelo si svoje.

Po chvíli sa ozval starší muž v čiernom kabáte: „S tým nič nena-robíme, pani. Tak to musí byť.“

O niekoľko metrov ďalej sa nejaký zamilovaný párik prechádzal pomedzi padajúce snehové vločky a vyzeral veľmi spokojne. Obaja mladí ľudia sa usmievali a na prvý pohľad sa zdalo, že ich vôbec netrápi, že nemajú daždník. Všetky negatívne vplyvy okolia statočne ignorovali a išli za svojím cieľom. Cieľom byť šťastní...

Určite ste sa aj vy ešte pred niekoľkými dňami pýtali, kedy sa konečne budú dať zimné bundy vymeniť za ľahké letné tričká. Je pravda, že nás počasie v posledných dňoch poriadne vytrápilo a aj vďaka nemu sme boli čoraz viac otrávenejší a unavenejší. Aktuálne dianie tam vonku bolo najhorúcejšou témou nielen v spravodajstve, ale aj v mnohých publicistických reláciách, v ktorých viacero meteorológov vysvetľovalo príčinu aprílového snehu.

Ale, dá sa povedať, že je zbytočné písať o počasí, keď si ho aj tak večer pozrieme v spravodajskom bloku. O počasí sa ľudia, predsa, bavia len vtedy, ak si nemajú čo povedať. Často to býva tá povestná „slamka“, ktorej sa chytáme pri rozhovore s neznámym človekom. Lenže na druhej strane to môže

byť veľmi vďačná téma. Veď aj z obvyčajnej otázky: „To je dnes ale počasie, však?“ sa dokáže vyklúť rozhovor, ktorý nám o danom človeku povie viac ako jeho vlastný životopis. Z takéhoto dialógu môžeme napríklad zistiť obľúbené ročné obdobie človeka, s ktorým máme dočinenia a zhodnotiť tak, či patrí medzi aktívne, letné typy alebo je zádumčivý a viac mu vyhovuje zamračené a studené decembrové počasie.

V každom prípade, aj keď žijeme všetci v tej istej krajine, na tom istom kontinente a na rovnakej planéte, počasie nikdy nie je pre každého úplne rovnaké. Sme rôzni. Niekoľko miliárd originálov z limitovanej edície, na ktorých svieti to isté slnko, padá ten istý dažď a s výnimkou niektorých krajín aj sneh. Počasie sa pre nás stalo niečím tak samozrejmým, že aj slabé zmeny chápeme veľmi intenzívne. A to nehovoriac o meteosenzitívnych ľuďoch, ktorým sa zmeny počasia spájajú s bolesťou, migrénou a depresiou.

Krátka alebo aj dlhodobá zmena či príliš dlhé trvanie zimy ovplyvní aj tých najimúnnejších ľudí. Zrazu sa cítime vyčerpaní, bolí nás už len slabé pohnutie z postele, nič sa nám nedarí, a to všetko sa prenáša aj na ľudí okolo nás.

Ani sa nenazdáme a svojou zlou náladou zaútočíme na kolegov v práci, spolužiakov v škole alebo na príbuzných. Najviac nás však po chvíli môže bolieť to, že je to niekedy bezdôvodné, pretože oni za nič nemôžu. Oni totiž toto počasie neprivolali, ani doň nijako nezasiahli. A predsa ich viníme za svoje nešťastie. Zamysleli ste sa už niekedy nad tým, prečo má človek tendenciu obviňovať všetkých okolo seba, práve vtedy, keď by sa mal zaoberať vlastným životom? Toto je už úvaha adresovaná psychológom, ktorí sa v ľudskej psychike vyznajú, a pre ktorých tvorí jej skúmanie aj náplň práce. Ale ak by sme sa na celú túto problematiku chceli pozrieť trochu laicky, uzavreli by sme svoje úvahy tým, že všetko závisí od povahy a charakteru človeka. Lenže toto nie je celkom pravda. Existuje veľmi veľa vedeckých výskumov, ktoré nám dookola opakujú, v akom strese žijeme, čo všetko nás stresuje a ako stres vplyva na našu psychiku. Možno je to tým, že toho máme veľa, že sme tlačení najrôznejšími termínmi, ktoré ak nestihneme, tak prepadneme na celej čiare nielen u nadriadených či učiteľov, ale aj u kolegov a spolužiakov. A negatívne emócie, spôsobené zamračeným, upršaným počasím, to všetko len znásobujú.

No možno je to len tým, že si čas nevieme správne rozvrhnúť a zabudli sme sa zo života tešiť. Zabudli sme si vychutnávať slnečné dni, zabudli sme vo všetkom zlom hľadať aspoň malé čiastočky dobra, (ktoré tam vždy sú!) a hlavne, zabudli sme sa smiať.

Pritom, úsmev je to jediné, čoho máme naozaj na rozdávanie. Nie je ohraničený žiadnou sumou peňazí, nemusíme naň zarábať ani ho nemusíme kupovať. A predsa je tým najúčinnnejším liekom, ktorý v nás dokáže vyvolať ten krásny pocit šťastia.

Na jednej internetovej stránke som minule objavila veľmi dobrý recept na šťastie. Naozaj. Bolo tam presne napísané, čo človek musí, respektíve by mal robiť preto, aby sa stal úplne šťastným. S týmito parafrázovanými „pravidlami šťastia“ sa s vami rada podelím:

1. Neprestávaj snívať.
2. Nachádzaj inšpiráciu v obyčajných veciach okolo seba.
3. Pomáhaj druhým.
4. Rob veci, v ktorých si dobrý/á

a ktoré ťa naplňajú.

5. Čítaj knihy.
6. Obmedz čas pred telkou.
7. Miluj svoju prácu.
8. Cvič.
9. Pozri sa strachu do očí.
10. Ver vo vlastné schopnosti.
11. Tráv viac času s rodinou a priateľmi.
12. Nechaj srdce, aby sa stalo твоjím kompasom.

Nemôžeme dovoliť zlým vplyvom okolia, aby v nás minimalizovali radosť zo života. A takisto nemôžeme dovoliť počasiu, aby nám zabránilo tešiť sa z každého dňa či prežitého okamihu. To, že semtam zaprší, neznamená, že viac nevyjde slnko. A to, že sa nám niečo nepodarilo, neznamená, že sme teraz najhorší a nikdy viac už

nič neurobíme perfektne.

Veď aj apoštoli boli určite sklamaní z toho, že Ježiša dostatočne neuchránili, že boli zbabelí a báli sa. A možno sa aj obviňovali z toho, že ich vinou ho ukrižovali. Lenže Ježiš vstal z mŕtvych a ukázal im a nám všetkým, že aj slabosť robí človeka silným. A z apoštolov sa stali neochvejní ohlasovatelia viery, ktorí ukázali veľkému počtu ľudí správny smer.

Želám vám preto, aby ste vo všetko zlom stále hľadali kúsok dobra, aby ste v každom hneve dokázali vyčariť aspoň malý úsmev a aby ste nezúfali, že sa občas neukáže slnko. Koniec koncov, aj medzi kvapkami dažďa sa, predsa, dá tancovať :)

Lenka Novotná

Podakovanie a pozdrav zo Širokého

Chceme sa poďakovať zvlášť duchovnému otcovi vdp. Marekovi Hnatovi za otvorenosť a prijatie 10. marca 2013 v priestoroch Farského úradu vo Vítaze, kde sa konali tvorivé dielne na výrobu šperkov a filmové popoludnie pre deti, mládež a mamičky. Ďakujeme aj našim pomocníkom a všetkým, ktorí prispeli svojou účasťou a kreativitou... (pozn. redakcie: snímky z akcie sú na obálke) *sestry františkanky zo Širokého*

Zároveň vás srdečne pozývame do priestorov Klubu Quo Vadis v Širokom (budova Poľnohospodárskeho družstva pod Farským úradom) na nasledujúce aktivity:

7. apríl – 15:30 h – tvorivé dielne na výrobu šperkov a filmové popoludnie pre deti, mládež a mamičky

12. apríl – 19:00 h – filmový večer pre mládež a dospelých (film: Nič nás nerozdelí)

21. apríl – 15:30 h – tvorivé dielne na výrobu pohľadníc a filmové popoludnie pre deti, mládež a mamičky

28. apríla 2013 pôjdeme, v prípade záujmu, autobusom na večer chvál, ktorý bude v čase od 19:00 do 21:00 h. v Centre voľného času blah. Jána Pavla II. v Prešove. Autobus bude pristavený vo Vítaze pred kostolom o 18:00 h, v Širokom pred kostolom o 18:10 h a vo Fričovciach na zastávke pred Obecným úradom o 18:15 h.

V prípade záujmu o večer chvál, realizovaného vždy poslednú nedeľu v mesiaci, môžete kontaktovať sestru Imu Juskovú, e-mail: juskova@gmail.com, č. tel.: 0904 892 124 alebo Facebook: Ima Jusková.

Tieto stretnutia sa môžu uskutočniť vďaka neziskovej organizácii Mikuláš so sídlom v Širokom, ktorá finančne podporuje aktivity pre všetky vekové kategórie od najmenších detí po seniorov.

KONTAKT na Mikuláš n. o. (údaje o prijímateľovi 2 %):

Široké 368

082 37 Široké

IČO: 45731527

Č. účtu: 0505523173/0900

Ahoj deti!

Zdravím vás, Spektráči!

Ani vám počasie nevoní jarou? No nech je už vonku ako chce, na tom, že sme prežili Veľkonočné sviatky a s nimi spojené prázdniny to nič nemení. Sme o krôčik bližšie k letu, ktoré máme všetci tak radi. Snáď sa počasie trochu umúdi a onedlho budeme môcť kabáty a bundy vymeniť za ľahšie tričká a naplno si užít dlhšie jarné dni.

Ozaj a viete, aký sviatok bude 12. mája? Je to deň, kedy oslavujú naše milované osôbky, ktoré sa o nás tak veľmi starajú - naše milované mamky.

Asi premýšľate nad tým, ako potešiť svoju mamu. Určite nezabudnite na pusu na líce, na sľub, že už budete naozaj dobrí :-D a možno aj nejaký pekný darček. Chcem vám ponúknuť aj zopár rád, ako mamke urobiť počas tohto dňa radosť.

Raňajky do postele. Stačí si privstať, urobiť kávu, čaj a pripraviť jej niečo chutné, postačí, ak to bude chlebič s maslom a paradajkou (nech je tam niečo červené).

Poriadok v izbe. Uprac si izbu, ale nehovor, že to je ku Dňu matiek. Proste ju len tak nenápadne potešiš.

Obrázok z lásky. Najmä malé deti kreslia obrázky so srdiečkami, ak ti to pripadá trochu trápne, tak to urob v počítači. Jednoducho buď originálny.

Pusti hudbu tichšie. Určite sa poteší, že ju nebolí hlava z večného hluku tvojich reprákov. Uč sa do školy.

Choď natrhať kvetiny. Kvetinami určite vyčaríš úsmev na mamkinej tvári. Veď to je to najviac, keď sa na teba usmeje a ty si rád(-a), že si ju potešil.

Objím ju a povedz jej, že ju máš rád.

Pomodli sa za svoju mamku, poďakuj Bohu za to, že ju máš, za to, že ňu ľúbi. Nezabudni ani na nebeskú matku Máriu, veď ona je pri Tebe stále, keď ju potrebuješ.

Tebe mamička

Za Tvoju nehu mamička,
za Tvoju veľkú lásku,
za starosť, bozky na líčka,
za každú pribudnutú vrásku,

na Tvojej tvári, na dlaniach,
čo zrobené sú celé,
nech táto malá básnička,
tlmočí vďaky tisíceré.

prevzal: Tomáš Magda ml.

stránku pripravil: Tomáš Magda ml.

Kvetná nedeľa v ÚVTOS Košice-Šaca

24. marca 2013 mladí zo Združenia Mariánskej mládeže z Víťaza, pod vedením Dcér kresťanskej lásky – vincentiek, zavítali za brány tunajšej väznice so svojim

predstavením hranej Krížovej cesty. Po skončení krížovej cesty väzenský dekan mjr. PaedDr. Rudolf Galambos slúžil svätú omšu, v rámci ktorej mladí slúžili spevom a čítaním pašíí. Po svätej omši väzenský

dekan udelil svoje požehnanie všetkým prítomným, osobitne sa poďakoval sestričkám a členom Združenia Mariánskej mládeže za ich ochotu a obetavosť.

zdroj: <http://www.zvjs.sk/>

ADSM 2013 v Prešove

„Chodte a získavajte učeníkov zo všetkých národov“ (porov. Mt 28, 19). V duchu tohto citátu sa nieslo tohtoročné stretnutie mladých Košickej arcidiecézy konajúce sa pod záštitou Mons. Bernarda Bobera, košického arcibiskupa-metropolitu. Stretnutie sa uskutočnilo 6. 4. 2013 v hale na Baštovej ulici v Prešove.

Počas celého programu, ktorý „odštartovali“ svojím vystúpením parkuristi, sa približne 1500 mladých naozaj zabavilo. V priebehu dňa mali možnosť vypočuť si rozhovor s otcom arcibiskupom Bernardom Boberom, stretnúť a vidieť ľudí, ktorí ovplyvnili dianie v našej arcidiecéze - víťazov ankety HLAS (Hľadáme lídrov a spoločenstvá). V tomto roku cenu HLAS získali - kňaz z farnosti Vranov nad Topľou - Čermerné Mgr. Marek Kunder, členka tímu z Domčeka Anky Kolesárovej

vo Vysokej nad Uhom Mgr. Mária Aľušiková a spoločenstvo z Trebišova - Spolko TV. Všetci menovaní aktívne pracujú s mladými ľuďmi, pomáhajú im a venujú im svoj čas. Odovzdané boli aj certifikáty pre účastníkov animátorskej školy.

Vrcholom celého dňa bola sv. omša celebrovaná o. arcibisku-

Aleluja!

Nech prázdny hrob naplní prázdnotu našich dní plnosťou Kristovho zmŕtvychvstania, aby sme boli jeho svedkami slovom aj životom.

Radostné Aleluja vyprosujú kňazi a ACM team Prešov.

pom, ktorý v príhovore pripomenul mladým, že ich potrebuje: „Ja a naši kňazi – ako jeho pomocníci – nemôžeme byť všade. Preto vám dnes chcem povedať, že vás potrebujem! Vy ste moje predĺžené ruky! Vy môžete urobiť veľa! Vy ste prvými misionármi medzi vašimi rovesníkmi.“

Po sv. omši sa mladí zúčastnili workshopov - každý si mohol vybrať to, čo sa mu páčilo napr. tance, spoločenské hry, prednášky o rôznych aktuálnych témach...

Ďalším bodom programu bol koncert skupiny 30tri, ktorý mal, samozrejme, veľkú odozvu. Záverom a pomyselnou bodkou bola spoločná adorácia, pri ktorej sme sa poďakovali za skvelý deň Tomu, ktorý nám ho dal.

A záver? Ako záver môžu slúžiť slová o. arcibiskupa: „Poďakujme sa mu za to spoločným vyznaním: Pane,

len ty nás môžeš nakrmiť a posilniť! Ku komu inému by sme išli, iba ty máš slová večného života!

Z našej farnosti sa na akcii ADSM zúčastnilo 65 mladých, hlavne birmovancov.

pripravil: M. Magda

snímka: d.o. M. Hnat

snímka: Marek Hnat

Večerná modlitba

Pred krížom Tvojím,
môj Pane,
kľáčim,
za všetko,
čo urobil si
pre mňa dnes,
úprimne Ti vďačím.

Pred Tvojím krížom
kľáčim
s veľkou pokorou,
buď mne
aj mojej rodine
vždy oporou.

Ďakujem Ti
v túto
večernú hodinu,
že ochraňoval si
počas dňa mňa
i moju rodinu.

Ver, že zajtra
pokľaknem
pred Tvoj kríž
zas,
dovtedy ochraňuj
a žehnaj všetkých
nás.

Marta Pacovská, Široké

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.
Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva.
Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímú
naše rady.
Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

ČO MÁM ROBIŤ POČAS ČAKANIA NA „VEĽKÚ LÁSKU“?

Za ten čas, čo budete čakať, keď do vášho života vstúpi „veľká láska“, poradím vám, aké charakterové vlastnosti treba hľadať u svojho budúceho životného partnera. Som presvedčený, že tieto charakterové rysy by mal hľadať každý, kto sa chce nachystať na celoživotné spojenie dvoch ľudí v jedno manželské telo. A bolo by to mimochodom veľmi dobré, keby sme tieto charakterové rysy rozvíjali taktiež na sebe.

Ako sám Pán Ježiš mal 12 apoštolov, tak bolo by dobré, keby nás ani jedna charakterová črta a vlastnosť nezradila. Ide o týchto 12 „služobníkov“:

1. vládnuť; 2. srdce služobníka; 3. trpezlivosť; 4. radostný duch; 5. cieľavedomosť; 6. lojalita a vernosť; 7. láska k Bohu; 8. ochota dávať; 9. nesebeckosť; 10. srdce plné nádeje; 11. láskavosť; 12. otvorenosť a úprimnosť. Vždy treba pozerať na hodnoty a kvalitu srdca, ako len iba na krásu zovňajška či spoločenské postavenie.

Ako vyzerá biblické manželstvo? Možno, že sme mali aj my šťastie – odpozorovať ho aspoň čiastočne na prežívaní našich rodičov. Oni by nám mohli tiež veľa povedať! So vzťahom sa netreba ponáhľať. Dnešná mladá generácia je veľmi, niekedy až chorobne sústredená na sex. Naša „padlá“ prirodzenosť túži stále flirtovať a

pohybuje sa na ostrej hrane. Keď sa k tomu ešte pridá, na aké filmy a televízne seriály sa pozeráme, určite zatúžime potom zistiť, aké to je!!!

Pretože je nám takto sex predstavovaný, musíme k tomu, aby sme telesný vzťah neurýchlili, rozhodne zaujať aktívny postoj.

Nastavte si konkrétne hranice a pravidlá vzťahu, ktoré vám napomôžu, aby váš vzťah rástol postupne, a to citlivo a zodpovedne z oboch strán. Nevrhajte sa do chodenia spolu príliš skoro a neuvážene. Pokiaľ nie ste v situácii, že by ste mohli zhruba do 3 rokov vstúpiť do manželstva, potom ste pravdepodobne na známosť veľmi mladí a neskúsení.

Aby ste niekoho dobre poznali, musíte ho vidieť v bežnom živote a v reálnych životných situáciách, ako ich zvláda a ako sa chová. Musíte dotyčnú osobu pozorovať medzi členmi jeho rodiny a ona zase vás vo vzťahu k vašej rodine. Doma sa človek chová uvoľnene a je menej pravdepodobné, že sa bude pretvarovať, alebo sa na niekoho hrať. Veľmi dobre pozorujte vzťahy v rodine a pozorne sledujte, ako sa k sebe členovia rodiny navzájom chovajú. A aby ste niekoho dobre spoznali, je dôležité si veľa vzájomne porozprávať. Častý a úprimný rozhovor pomáha rozvíjať priateľstvo, pomôže vám pochopiť, čo sa v druhom človeku

odohráva a čo ukrýva. Dobrá a správne v láske a dôvere vedená komunikácia je pevným základom pre manželstvo.

Musíte vedieť, že zmyslom manželstva je zjednotenie dvoch ľudí – muža a ženy a preto treba hľadať víziu spoločnej cesty životom. V čase nosenia ešte “ružových okuliarov” je ťažké vidieť sa reálne a správne rozlíšiť, čo je len naše zbožné pranie a čo skutočnosť. Preto potrebujeme dlhší čas známosti, aby sme videli pravdivo skutočnosť, ako v pravde má vyzeráť náš vzťah. Je potrebné poznať, aké hodnoty v živote sú pre vás dôležité.

Počas čakania na “velkú lásku” je potrebné sa rozprávať a

radiť sa so staršími, ako sa najlepšie pripraviť na manželstvo. Treba mať jasnú predstavu o poradí hodnôt: duchovný život – výchova detí – materiálne zabezpečenie – štúdium – práca – šport – zábava – oddych. O poradí vzťahov - Boh – partner – dieťa – rodič – súrodenci – priatelia; o budúcom životnom štýle - čas pre seba – pre deti – vybavenie bytu; o spôsobe regulácie pôrodnosti a zodpovednom rodičovstve; o miere aktivity vo farnosti; o kontakte s rodičmi a ďalšou rodinou; o finančnom hospodárení; o daroch; o koníčkoch a pod. Treba si rozumne vyplniť chvíľu čakania a dobre sa pripraviť včasnou prípravou na manželstvo, a to už

14

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

počas známosti a nie tesne pred termínom sobáša!

ilustračná snímka: Martin Magda

Trampoty v manželstve

LXXII. Sústredíme pozornosť na predmet diskusie

Kedže v manželstve sa žije s rôznymi životnými problémami, preto dochádza aj ku konfliktným situáciám. Konflikty sú na riešenie a tiež sa rôzne riešia. Niektorí to vedia riešiť jednoduchšie, iní komplikovane. U mnohých, keď príde konflikt, je ľahké sa stiahnuť do mlčanlivej urazenosti, postaviť medzi seba stenu, ktorá hrubne z hodiny na hodinu, zo dňa na deň, z týždňa na týždeň, mesiac, či dokonca rok. Iní namiesto stavania steny začnú útočiť na všetkých frontoch – z mora, z pevniny, zo vzduchu – a snažia sa oslabiť pozíciu partnera a chcú ho prinútiť vzdať sa. Toto môže viesť k slovnému či dokonca fyzickému násiliu, keďže sa snažíme partnera donútiť, aby prijal náš uhol pohľadu.

No bez ohľadu na to, aké máme sklony, nasledujúca rada nám pomôže postaviť sa konfliktnému bodu zoči-voči tak, že nás naučí **sústrediť sa viac na problém** než na útoky voči sebe. Cieľom je zabrániť, aby problematické oblasti ovplyvnili náš vzťah.

V každom manželstve sa vyskytnú obdobia, keď naše odlišné prístupy budú vyžadovať diskusiu.

Čo robíme, ak sú v našom správaní nezhody?

Sú 4 hlavné možnosti: útok, ústup, vyjednávanie alebo diskusia.

Niektorí ľudia útočia, snažiac sa prinútiť svojho partnera zmeniť zmysľovanie na ich spôsob. To však nefunguje. Najbežnejšou reakciou na donucovacie snahy je buď prejsť

do ofenzívy a postaviť sa na odpor, alebo navonok spolupracovať, ale vo vnútri zúriť.

Iní ustúpia, nechajúc svojho manžela alebo manželku, aby si všetko robili po svojom, a nikdy nevyjadria svoj názor. To tiež nie je zdravé a nevytvára to dynamický partnerský vzťah. A ďalší vyjednávajú, dúfajúc, že sa stretnú niekde v strede: "Ja trochu ustúpim pod podmienkou, že ty tiež trochu ustúpiš". Problémom je, že naše správanie sa takto stáva podmienené odozvou nášho partnera. Keď vidíme manželstvo ako "dávaj – ber" v rovnakom pomere, vnímame len to, čo dávame my a čo si náš partner berie. Každý máme svoju predstavu o tom, kde sa nachádza stred. Ak máme pocit, že partner nesplní svoju časť dohody, prestaneme my plniť našu.

Štvrtá a najlepšia cesta je diskutovanie o našich rozdieloch. To vyžaduje, aby sme boli obaja pripravení vyjsť si navzájom v ústrety. Na rozdiel od útoku, ktorý je zameraný "na mňa", alebo ústupu, ktorý je nezdravo zameraný "na teba", alebo vyjednávania, ktoré je tiež zamerané "na mňa", diskusia je zameraná "na nás". Obidvaja sa pýtame: "Čo je najlepším riešením pre nás oboch?" Niekedy povie manžel: "Musím sa zmeniť!" Inokedy povie manželka: "Musím robiť veci inak!" Zvyčajne obaja potrebujú urobiť nejaké zmeny.

Diskutovanie je zručnosť, ktorú možno trénovať a naučiť sa tak, že sa rozhodneme dodržiavať

vať niektoré základné pravidlá. Prieskum ukázal, že polovica všetkých hádok medzi manželmi prebieha večer a štvrtina sa háda v najstresujúcejších okamihoch, ktoré predchádzajú mimoriadnym príležitostiam.

Aby sme vedeli správne a plodne viesť diskusiu je dobré vedieť si vybrať ten správny a najvhodnejší čas a tiež jednoduché a veľmi účinné pravidlo – pravidlo desiatej hodiny.

Toto pravidlo hovorí, že ak po desiatej (22:00) hodine vybuchne nejaký spor alebo búrlivé emócie, obaja musia byť schopní odložiť ďalšiu diskusiu na iný vhodnejší čas. A je to múdre riešenie pre mnohé rodiny.

Ja si tiež spomínam, že väčšina našich vášnivejších hádok začínala neskoro večer, a to zvlášť vtedy, keď bol náš pohľad na určitú vec skreslený únavou. V takých okamihoch sa nám ťažšie počúvalo a ťažko vnímalo hľadisko nášho partnera.

Pravidlo desiatej hodiny vyžaduje veľké ovládanie, ale pomôže predísť mnohým rozporom, ktoré by sa mohli rozvinúť do bolestivých a jalových hádok. Zvyčajne neexistuje žiaden dokonale vhodný čas na prednášanie ponôs alebo vyjadrovanie rozdielných názorov, ale oplatí sa spolu vzážiť, ktorým okamihom by sme sa mali vyhýbať. Určite k nim patrí najmä niekoľko hektických minút pred odchodom do práce, alebo do kostola, či niekam inam. Obvykle práve nedostatok času vyvoláva potrebu urýchlene presvedčiť toho druhého o pravosti nášho pohľadu na problém a rovnako aj neochotu navzájom sa počúvať!

ilustračná snímka: Martin Magda

Snažme sa vyhýbať tomu, aby sme sporné otázky preberali počas nášho týždenného manželského času. Nič horšie nie je, ak muž má obavu pri "týždennom rande", čo zase naňho manželka vytiahne – čo zlé v uplynulom týždni spravil. A to isté platí aj opačne. Potom pravda, prínos týždenného spoločného času sa stratí, ak nie je ten čas požehnaný a nie je radostný pre obidvoch.

Máme byť pripravení vzájomne sa počúvať. Vždy ide o náš spoločný problém, na riešení ktorého treba vzájomne spolupracovať. Dosiahnutie zhody môže vyžadovať niekoľko ťažkých rozhovorov, no je lepšie byť na jednom fronte a bojovať proti spoločnému

problému, než útočiť jeden na druhého. Často pomôže, ak si zostavíme zoznam možných riešení a potom spolu zvažujeme všetky pre a proti každého z nich.

Počúvanie je životne dôležité. V dusnej atmosfére nezhody sa inštinktívne snažíme uistiť, že partner skutočne pochopil náš pohľad, sami sa však už tak neusilujeme pochopiť ten jeho.

Ak budeme hovoriť striedavo raz jeden, raz druhý, pomôže nám to efektívnejšie rokovať. Ak navzájom počúvame názor toho druhého, často nám to umožní vidieť pred nami východisko, ktoré nie je ani moje, ani tvoje, ale celkom nové a nakoniec naše.

MUDr. Blažej Vaščák

Stalo sa:

- 19. 3. - slávili sme slávnosť sv. Jozefa, ženícha panny Márie a pestúna Ježiša, patróna našej farnosti
- 28. - 31. 3. - slávili sme a prežívali Veľkonočné trojdnie, najväčšie sviatky našej spásy
- 8. 4. - slávnosť Zvestovania Pána (25. 3.), keďže vyšiel vo Veľkom týždni; liturgicky sme ho slávili v pondelok po skončení oktávy Zmŕtvychvstania Pána

Stane sa:

- 21. 4. - v nedeľu Dobrého Pastiera bude zbierka na kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach
- 1. 5. - odpustová slávnosť k sv. Jozefovi, robotníkovi
- slávnostný kazateľ Peter Novák, dekan a farár v Košiciach na KVP
- 9. 5. - slávnosť Nanebovstúpenia Pána, prikázaný sviatok
- 12. 5. - v nedeľu bude sv. omša o 10:30 v kaplnke narodenia Panny Márie v Doline
- 12. 5. - bude zbierka na masmédiá

Ohlášky:

- sobáš 27. apríla v Ovčí o 16:00 – **Daniel Král**, syn rodičov Mariána a Anny rod. Magdovej, narodený v Prešove, bývajúcí v Ovčí a **Petra Kráľová**, dcéra rodičov Petra a Márie rod. Tartaľovej, narodená v Prešove, bývajúcá v Ovčí.

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
15. 4.	Pondelok				
16. 4.	Utorok	18:00	Za členov prístrešia - Za jarkom		
17. 4.	Streda			18:00	† Milan Balica
18. 4.	Štvrtok	7:00	Za ZBP Terézie Magdovej		
19. 4.	Piatok	18:00	† Jozef a Mária Stašíkovci	17:00	† Tomáš Kvoščík a Anna
20. 4.	Sobota	7:00	† Apolónia a Jozef		
21. 4.	4. veľkonočná nedeľa - C	7:30	Za farnosť	9:00	† Štefan a Žofia Kollárovci
		10:30	Za ZBP Regíny a Alberta Magdovcov		
22. 4.	Pondelok				
23. 4.	Utorok	18:00	† Ján a Žofia Andrejkovičovci		
24. 4.	Streda			18:00	† Vojtech, Margita a Anna Kostelníkovci
25. 4.	Štvrtok	7:00	† Ján, Apolónia, Štefan a Anna		
26. 4.	Piatok	18:00	† Jozef, Ján, Anna a Alžbeta Galdunovci	17:00	† Jozef a Jozefína Šimčíkovci
27. 4.	Sobota	7:00	† Leonard Balucha	16:00	sobáš: D. Král - P. Kráľová
28. 4.	5. veľkonočná nedeľa - C	7:30	† Mária Blašková	9:00	† Ján, Justína a Žofia Pribulovci
		10:30	Za farnosť		
29. 4.	Pondelok				
30. 4.	Utorok	18:00	Za ZBP Regíny, Marcely, Evy a Regíny Forišových		
1. 5.	Odpustová sláv. Sv. Jozefa, robotníka	7:30	† Jozef Čársky, biskup a Peter Adamčák	18:00	† Don Kočík, kňaz
		10:30	Vlastný úmysel		
2. 5.	Štvrtok	7:00	† Jozef, Margita a Michal Salanciovci		
3. 5.	Piatok	18:00	† Valentín Kollár	17:00	Za živých a † členov ruženc. bratstva
4. 5.	Sobota	7:00	Za ružencové bratstvo		
5. 5.	6. veľkonočná nedeľa - C	7:30	† Florián, Martin a Štefan	9:00	† Juraj a Margita Šimčíkovci
		10:30	Za farnosť		
6. 5.	Pondelok				
7. 5.	Utorok	18:00	† Eva, Jána a Mária		
8. 5.	Streda			18:00	† Štefan a Mária Kráľovci
9. 5.	Nanebovstúpenie Pána	7:00	† Ján Čech	17:00	Za ZBP rodiny Viktora Jenču
		18:00	Za farnosť		
10. 5.	Piatok	18:00	† Filip Nehyla	17:00	† Michal, Margita, Ján, Anna, Regína a Štefan Farkašovci
11. 5.	Sobota	7:00	† Valent a Milan Čechovci		
12. 5.	7. veľkonočná nedeľa - C	7:30	Za farnosť	9:00	† Štefan a Apolónia Hudákovci
		10:30	† Vincent Jurčišin, výročná (Dolina)		

